

Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi Torniossa

KV 11.12.2023 § 138

Valmistelija

Hallintopäällikkö Outi Kääriäinen

Valtuutettu Jouni Myllynevan jättämä 11.12.2023 ja 14 valtuutetun allekirjoittama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Tämän valtuustoaloitteen tarkoitus on mahdollistaa ja luoda parhaat mahdolliset lähtökohdat lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi Torniossa.

Kuten tiedämme, liikunnallinen aktiivisuus lasten ja nuorten osalta on Torniossa heikkoa vaikkakin hieman parantumaan päin. Lasten ylipainoisuus on lisääntynyt ja terveyteen nähden liian vähäinen liikkuminen ja ravitsemuspuutteet tuovat haasteita monille lapsille ja nuorille. Lasten kokemus terveydentilastaan on heikentynyt ja etenkin pojilla tyytyväisyys elämään laskenut. Nuorten mielenterveyteen liittyvät haasteet, vuorovaikutuksen ongelmat, ahdistuneisuus, masennus ja yksinäisyys lisääntyvät kaiken aikaa. Näihin ongelmiin tulee puuttua ja tarttua toimiin ripeästi, jotta suunta saadaan lasten ja nuorten osalta käännettyä parempaan päin.

Valtuustoaloitteessa esitän, että Tornion kaupungissa otetaan kaksivuotisena kokeiluna käyttöön lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi harrastekortti. Harrastekortti suunnattaisiin 13-18 -vuotiaille ja sen käyttöä kokeiluajanjaksolta seurattaisiin mobiilsovelluksen avulla. 13-18 -vuotiaat lapset ja nuoret voisivat käyttää harrastekorttia paikallisissa urheiluseuroissa, uimahallissa ja muissa kaupungin omistamissa liikuntapaikoissa. Harrastekorttia tulisi voida käyttää kaikissa liikunnallisissa lajeissa, joita paikkakunnalla on mahdollisuus harrastaa talvi-, kesä- ja hallilajit huomioiden. Harrastekortin tulisi toimia myös siten, että mikäli useampi lapsi tai nuori haluaisi harrastaa esim, jotakin ryhmäliikuntaa ja vetäjää ei löydy vapaaehtoispuolelta, voisi useamman lapsen tai nuoren harrastekortilla ostaa palveluna ohjaaja liikuntaharrastukselle. Tasa-arvoisen kohtelun toteuttamiseksi tulisi 13-18 -vuotiaille liikuntarajoitteisille lapsille ja nuorille mahdollistaa myös vaihtoehtoinen harrastekortti, jossa otettaisiin huomioon liikuntarajoitteisuus. He voisivat käyttää korttia muunkinlaiseen harrastamiseen kuin liikuntaharrastukseen.

Harrastekortin tarkoitus on kannustaa torniolaisia lapsia ja nuoria liikkumaan laadukkaasti ja säännöllisesti liikuntapaikkoja ja urheiluseuroja sekä yhdistyksiä hyödyntäen. Mitä todennäköisemmin harrastekortin käyttöönoton seurauksena lasten ja nuorten liikkumattomuus vähenee ja sosiaaliset taidot paranevat kun lapset ja nuoret pääsevät matalalla kynnyksellä eri liikuntaharrastuksiin mukaan. Harrastekortin käyttöönotto edistäisi myös lasten ja nuorten terveyttä ja ehkäisisi syrjäytymistä. Harrastekortti tulisi olla arvoltaan 150 - 300 euroa vuodessa. Harrastekortti myönnettäisiin hakemuksesta sitä tarvitsevalle lapselle tai nuorelle. Kaupungin tulisi myös selvittää, onko aloitteen mukaiselle harrastekortin ja siihen liittyvän mobiilsovelluksen käyttöönottoon saatavilla esimerkiksi hankerahoitusta.

Harrastekortin tarkoitus on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia, ehkäistä syrjäytymistä sekä mahdollistaa liikuntaharrastuksen aloittaminen

matalalla kynnyksellä.

Päätös Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

ELLA 17.01.2024 § 13
4135/12.04.00/2023

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

Tornion kaupungin sivistys- ja elämänlaatupalvelut on kutsunut yhteiseen tapaamiseen eri palvelualueiden ja koulujen sekä oppilaitosten asiantuntijoita. Tapaaminen liittyy Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle ohjelman rahoituksen julkaisemiseen (24.11.2023).

Suomi liikkeelle -ohjelmaa ohjaava ja seuraava Liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn ministerityöryhmä linjasi kokouksessaan ohjelman vuotuisen 20 miljoonan euron budjetin pääkohdennukset vuodelle 2024.

Hallituksen käynnistämän poikkihallinnollisen ja valtioneuvostotasoisena Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Ohjelmaan on varattu 80 miljoonaa euroa koko hallituskaudelle.

”Suomi Liikkeelle-ohjelman tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Liikkumattomuuden torjuminen vaatii kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja uusien ratkaisujen löytämistä. Tämä näkyy selvästi myös vuoden 2024 määrärahojen pääkohdennuksissa”, liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist ja ministerityöryhmän puheenjohtaja, tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala sanovat.

Ensi vuodelle suunnatusta 20 miljoonan euron rahoituksesta kuusi miljoonaa euroa kohdennetaan Liikkuvat-kokonaisuuden vahvistamiseen, viisi miljoonaa euroa liikuntaneuvonnan laajentamiseen ja 3,7 miljoonaa euroa muihin valtionavustuksiin, innovaatiohakuun ja kokeiluihin. Toiset 3,7 miljoonaa euroa kohdennetaan eri hallinnonalojen toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen tarkoitettuihin avustuksiin kunnille, liikunnan ja toimintakyvyn lisäämiseen osaksi kutsuntojen sisältöä ja elintapaohjauksen vahvistamiseen hyvinvointialueilla. Lisäksi ohjelman viestintään, selvitystöihin ja yleiseen toimeenpanoon varataan 1,6 miljoonaa euroa.

Tapaaminen kaupungin liikunnan ja harrastamisen kehittämiseen ja hankehakemuksien suunnitteluun on 30.1.2024. Valtuustoaloite otetaan huomioon hankerahoituksia suunniteltaessa.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus Elämänlaatulautakunta hyväksyy annetun vastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.
